Region Gävleborg

Brukarråd Psykiatri
Protokoll 2026-09-09

Plats: Vuxenpsykiatrin på Hudiksvalls sjukhus (Hus 11)

Närvarande:

Balans Gävleborg
Carina Skoog (ord.)

Frisk & Fri Gävleborg:
Malin Söderqvist (ord.)

Hjärnkoll Gävleborg:
Helene Engman (ers.)

OCD-förbundet Gävleborg:
Gustav Sjöblom (ord.)

Schizofreniföreningen Gävleborg:
Göran Sjöstedt (ord.)
Lotta Jonsson (ers.)

Verdandi Gävleborg:
Sten Öberg (ord.)

Ångestsyndromsällskapet Gävle:
Mikael Persson (ord.)

Region Gävleborg:
Ywette Persson (Vuxenpsykiatrin)
Johanna Eriksson (Hälsovalskontoret/primärvården)
Emelie Lundin (Vuxenpsykiatrin/FoU Välfärd)

Adjungerade gäster:
Kaj Gustafsson (FoU Välfärd Region Gävleborg)
Maria Eriksson (Nätverk Birk-X/FoU Välfärd Region Gävleborg)

Frånvarande:
Bo Kåresjö (ord.), Hjärnkoll
Cassandra Lawrence (ord.), Shedo
Mikael Lindh (ord.), RSMH Gävleborg och Söderhamn
Åsa Blomqvist (ers.), Verdandi

1. **Mötets öppnande**

   Ywette Persson öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

2. **Val av mötesfunktionärer**

   Ywette Persson som är tillförordnad verksamhetschef på Vuxenpsykiatrin och tillika ordförande för Brukarrådet och dess möten. Samordnare Emelie Lundin är sekreterare. Mikael Persson valdes vid detta möte att justera protokollet.

3. **Fastställande av dagordning**

   Mötet gick igenom dagordningen och denna godkändes.

4. **Tidigare mötesprotokoll**

   Mötet gick igenom tidigare mötesprotokoll och detta godkändes.

5. **Lägesavstämning utifrån ett patient- och brukarperspektiv i Vuxenpsykiatrin och Primärvården. Vad är aktuellt inom Föreningsnätverket för psykisk hälsa i Gävleborg?**

   <u>Vuxenpsykiatrin:</u>

   - Ywette Persson presenterar nuläget i Vuxenpsykiatrins verksamhet och hur man arbetar för ökad flexibilitet och för att med gemensam kraft och stärkt samarbete mellan olika enheter bära uppdraget över hela länet tillsammans. Det kan handla om till exempel bemanningsfrågor, men också om kloka kliniska val beroende på vad som är mest värdeskapande för patienterna samtidigt som det också behöver vara kostnadseffektivt för verksamheten. Volymerna av patienter och behoven ökar inom specialistvården, och resurserna behöver därför användas klokt och smart samt riktas utifrån vilka grupper som har störst behov (utifrån medicinska prioriteringar). Vuxenpsykiatrin har i sin nuvarande verksamhetsanalys 6 viktiga prioriteringar och dessa är:
     - kompetensförsörjning,
     - genomförande av samsjuklighetsreformen,
     - produktions- och kapacitetsstyrning (tillgänglighet),
     - stabilisering och utveckling av heldygnsvården,

- mobila, digitala och personcentrerade vårdformer, samt
- suicidprevention och starkare vårdkedjor.

Primärvården/Hälsovalskontoret:

- SKR har intervjuat medarbetare på hälsocentralerna i regionerna i Sverige för att bättre kunna omhänderta frågorna på psykisk hälsa-området i hälsovalet inom primärvårdens område. Nu ska detta omsättas så det blir tydligare vad varje hälsocentral behöver uppfylla och tillhandahålla sina listade patienter när det gäller insatser mot psykisk hälsa för den som vänder sig till sin hälsocentral.
- En utveckling av handlingsplanen för suicid och psykisk hälsa är på väg att fastslås i Gävleborg. Detta utgår från den nationella strategin för psykisk hälsa och suicidprevention som beslutades 2025 (*Det handlar om livet*) och den regionala inriktningen framåt behöver anpassas till den nationella strategins mål och prioriteringar. Samtidigt har ny kunskap och nya perspektiv tillförts utifrån Gävleborgs behov och förutsättningar och här är brukarperspektivet fortsatt väldigt viktigt och föreningarna uppmanas delta i detta arbete där man bjuds in att vara med.
- Samsjuklighetsfrågorna (skadligt bruk och beroende) är också aktuella för primärvården och det behöver framöver även skrivas in i hälsovalet.

Föreningarna:

- Just nu arbetar brukarföreningarna med att planera för evenemangsveckan *Kraftsamling för psykisk hälsa i Gävleborg,* som sker varje år i oktober i samband med World Mental Health Day (10/10). Programmet är på gång och Gästrikland har särskilt många aktiviteter i år, men det sker även olika event runtom i Hälsingland där det valda temat är *skadligt bruk- och beroende.*

6. **Tema: Samsjuklighetsreformen och omställningsarbetet i Gävleborg. Hur ser processen ut nationellt och i vårt län - och vilka arbetsgrupper finns? Vad är tidsplanen för viktiga steg i arbetet? Vad är egentligen beslutat så här långt? Vad är särskilt viktigt utifrån ett brukarperspektiv?**

Medverkande gäster är Maria Eriksson, Birk-X/FoU Välfärd och Kaj Gustafsson, FoU Välfärd och de presenterar mötespunkten med en PPT-presentation (se bilaga till protokollet).

Sammanfattning av diskussion efter presentationen: En referensgrupp med brukare/egenerfarna och anhöriga/närstående håller på att formas i länet. Dessa frågor finns inte alltid representerade längst fram i brukarföreningarnas verksamheter, utan de behöver lyftas fram mer. Kaj Gustafsson och Maria Eriksson beskriver att man i Gävleborg nu är i en fas där man håller på att samordna hur samsjuklighetsreformen omsättas i praktiken regionalt och lokalt hos oss och även i samverkan mellan olika verksamheter. Bemötande, stigma och olika synsätt på målgruppen är viktiga områden för oss att arbeta vidare med och där ska det göras plats för människors erfarenheter – så det kan ske en kulturförändring.
Brukarrådet för en diskussion kring att denna omställning kommer kräva mycket av professionen, men det kommer även innebära förändringar för målgruppen och de personer som har olika behov och som söker den här typen av insatser. Att kunna förstå, acceptera och stå upp för de behov man har så man kan artikulera dem och ta sin plats i delaktighet är också viktigt. Diskussionen förs också kring att vårdgarantin sätter en viss ram, men om huvudfokus är medicinska prioriteringar kommer det också att innebära en annan ordning.

Vad händer framåt och vad kan brukarföreningarna förvänta sig?
Det finns en styrgrupp inom Länsledning och kopplat till arbetet där behöver brukarperspektivet och den egna erfarenheten också förankras och beredas plats. Framöver kommer värdefulla erfarenheter på området med stor sannolikhet att efterfrågas och om man som brukarrepresentant vill dela med sig av dessa uppmuntras man att delta i de sammanhang som det bjuds in till framöver.

7. Informations- och diskussionsfrågor

A, Aktuellt inom brukarstyrda brukarrevisioner

Under året har resultatet av två brukarstyrda brukarrevisioner presenterats – uppföljning brukarrevision SIP Gävleborg (uppdragsgivare utskott Psykisk hälsa numera ersatt av utskott Vuxna) och brukarrevision Trisam Gävleborg

(uppdragsgivare Samordningsförbundet). Ett kommande uppdrag inom personcentrerade och samordnade insatser vid skadligt bruk- och beroende och vid samsjuklighet i Gävleborg är på gång. Vi inväntar mer information och Emelie Lundin kommer återkomma till brukarföreningarna i frågan. Det har inkommit önskemål inom Föreningsnätverket för psykisk hälsa i Gävleborg att framöver utbilda fler brukarrevisorer. Ingen utbildning är i nuläget planerad under hösten men vi håller frågan levande. Brukarrevisorer i Gävleborg arbetar utifrån den arbetsordning som Brukarrådet Psykiatri har upprättat för dessa uppdrag. Genomförande och samordning av utbildning och uppdrag stöttas upp med hjälp av brukarinflytandesamordnare.

B, Dialogmöten 2026 (Tema: "Det handlar om livet" i Gävleborg)

Brukarföreningarna uppmuntras att delta i höstens dialogmöten (se inbjudan som bilaga till protokollet). Varje förening som deltar ska då försöka ta med sig minst en ny ytterligare medlem/representant. Temat är "Det handlar om livet" i Gävleborg - vår regionala handlingsplan utifrån nationella strategin för psykisk hälsa och suicidprevention. Dialogmötena sker dessa datum:

torsdag 26 november kl. 13.00–16.00 • norra Hälsingland (Sista anmälan 16/11)
torsdag 3 december kl. 13.00–16.00 • södra Hälsingland (Sista anmälan 23/11)
torsdag 10 december kl. 13.00–16.00 • Gästrikland (Sista anmälan 30/11)

C, Om Delat beslutsfattande på FPM-konferens i Söderhamn 22 oktober

Vid FoU:s konferens *Forskare och praktiker möts* i Söderhamn den 22/10 kommer en programpunkt att innehålla en presentation av metoden *Delat beslutsfattande* för målgruppen inom schizofreni och andra psykossjukdomar. Där har det gjorts en kartläggning om delaktighet för målgruppen i Gävleborg och förslag till en implementeringsplan för ökad delaktighet har också överlämnats till styrgruppen för Lokalt programområde Psykisk hälsa (kunskapsstyrningen). Detta finns presenterat i rapporten "Ju mer jag får vara delaktig ju mer finns det att jobba vidare på i nästa fas" (se rapport som bilaga till protokollet). Medverkar i programpunkten gör brukarinflytandesamordnare tillsammans med tre brukarrepresentanter, bland annat Schizofreniföreningen i Gävleborgs ordförande Göran Sjöstedt.

D, Personligt ombud i Gävleborg

I Gävleborg finns 10 personliga ombud (PO) som arbetar ute i kommunerna. Just nu diskuteras hur organisationen av dessa uppdrag ska samordnas på bästa sätt i länet, för att Länsstyrelsen fortsatt ska kunna fördela de medel som staten ger för att PO ska kunna finnas ute i kommunerna. För detta finns en statlig förordning Förordning (2013:522) om statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud för vissa personer med psykiska funktionsnedsättningar | Sveriges riksdag

Det har saknats en tydlig ledningsgrupp och rätt forum som krävs för PO i Gävleborg att återrapportera sina ärenden och enligt förordningen ska även brukarrepresentation finnas i en sådan ledningsgrupp. Brukarinflytandesamordnare har blivit kontaktad av Länsstyrelsen och är kallad till ett möte i höst med PO och ansvarig chef på Länsstyrelsen för att få mer information i frågan. Vi undersöker hur vi kan hjälpas åt att samordna utvecklingen – för att säkra tillgången till stöd av PO för patienter och brukare i vårt län på bästa sätt. I Brukarrådet finns representanter från Schizofreniföreningen i Gävleborg som tidigare deltagit i den här typen av ledningsgrupp.

8. **Beslutsfråga: Val av nytt arbetsutskott (AU) för Brukarrådet 2026–2028**

Fyra nomineringar till de två platserna i Brukarrådets arbetsutskott (AU) har från ledamöterna inkommit för uppdragsperioden 2026–2028. Av de två personer som väljs ska en person också utses till vice ordförande i Brukarrådet. De nominerade är Bo Kåresjö (Hjärnkoll Gävleborg), Carina Skoog (Balans Gävleborg), Gustav Sjöblom (OCD-föreningen Gävleborg) och Göran Sjöstedt (OCD-föreningen Gävleborg). Det är endast Brukarrådets föreningsrepresentanter som ska deltar i omröstningen. AU:s brukarrepresentanter företräder inte bara sin egen förening utan hela Brukarrådet, och föreningarna kan via dem skicka med frågor att lyfta vidare till agendan för Brukarrådets möten.

Beslut: Brukarrådet beslutar att genomföra en anonym omröstning via mejl med hjälp av brukarinflytandesamordnare. Omröstningen ska skickas ut snarast och varje ledamot som är föreningsrepresentant i Brukarrådet har en (1) röst.

9. Övriga frågor

- Frågan lyfts huruvida det vore möjligt för brukarföreningarna att bidra med volontärer på till exempel psykiatriska akutmottagningen i Gävle. Dessa skulle kunna vara ett stöd för väntande patienter genom att ge information, servera kaffe och liknande såsom till exempel Röda Korsets volontärer på den somatiska akuten.
- Det finns intresse från flera ledamöter att få veta mer om Peer Support och hur det fungerar. I Gävleborg finns inga verksamheter med Peer support-avtal som Brukarrådet känner till, men förslaget lyfts att bjuda in föreläsare på ämnet för att få mer information och öka kunskapen i frågan.

10. Mötets avslutande

Ywette Person avslutade mötet och tackade för allas engagemang och intresse.

Underskrifter

.....

Ywette Persson, ordförande

.....

Emelie Lundin, sekreterare

.....

Mikael Persson, protokolljusterare